

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדר מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

א. משה מחזק את יהושע

ה. משה מתרה לא לסור

מהשי"ת

ש. ציווי לכתוב את השירה

כ. משה מצוה על ספר התורה

ל. דברי משה לבני ישראל

ביום מותו

ת. מצות הקהל

"-----"

שאלה לשולחן השבת

"הן קרבו ימיך למות"

במדבר (דברים רבה י"א, ט), מובא שביום מיתתו של משה, לא הסכים להימסר בידי מלאך המוות, ואמר לו: 'אני בן עמרם שיצאתי ממעי אמי מהול, ולא נצרכתי למהלני, ובו ביום שנולדתי מצאתי פתחון פה, והלכתי ברגלי, ודברתי עם אבי ואמי, ואפילו חלב לא ינקתי, וכשהייתי בן שלושה חדשים התנבאתי ואמרתי שעתיד אני לקבל תורה מתוך להבי אש'.

ויש לבאר את דבריו, שהרי כתוב במפורש בפרשת שמות שאמו הניקה אותו לאחר שבת פרעה לא מצאה לו מניקת מצרית?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"בן מאה ועשרים שנה אנכי היום" - 'היום מלאו ימי ושנותי, ביום זה נולדתי וביום זה אמות' (רש"י) חז"ל אמרו, שלכן שמח המן כשהטיל את הפור על חודש אדר, משום שבחודש זה מת משה רבינו והיה סבור שבחודש זה יעלה לו בנקל לנצח את היהודים, אולם נעלמה ממנו הידיעה שבז' אדר אף נולד משה. אם כאלף שנה אחרי פטירתו עדיין המן ראה את מיתת משה כסימן ומזל רע לישראל, הרי באותה השנה שמשה נפטר ודאי היו בני"מ מתיראים ללחום באומות. לכן אמר להם משה שאף יום לידתו הוא בתאריך זה ולכן אין לכם ממה לחשוש: "חזקו ואמצו אל תיראו ואל תערצו". (תורת משה)

"ועניתם את נפשיכם בתשעה לחדש"

כמה טעמים למצוה לאכול בערב יום כיפור: א. כדי שיהיה לו כח לצום. (ריטב"א) ב. זה ה'חציו לכם', כמו שבכל חג יש חצי לד' - התפילה, והסעודות זה החצי לכם. האכילה בערב יום כיפור זה החצי לכם, וביום כיפור שמתפללים כל היום זה החצי לד'. ג. אנו צריכים להיות שמחים שהגענו ליום כפרת עונותינו. (רבינו יונה) ד. כי בערב יום כיפור מצוה לפייס אחד את השני, והטבע של האדם כשהוא צם הוא במתח ואין לו לב לשמוע לחברו, לפיכך אמרה התורה לאכול כדי שיהיה לו לב טוב למחול לחברו, כמו שכתוב אצל בועז: "ויאכל וייטב לבו". (השפת אמת) ה. כי יותר קשה לאכול לשם שמים מאשר לצום לשם שמים. (מלבי"ם) ו. להרבות בברכות ותיקונים בערב היום הקדוש. (כה"ח) ז. כדי שלא יבוא לידי היזק בתענית. (רא"ש) ח. כדי שהעניו יהיה קשה יותר. (שבלי הלקט) ט. כדי לענות את הנשמה. (השל"ה) י. כדי לתת לסיטרא אחרא אחיזה. (יערות דבש) יא. מתוך שמחה על מצוות היום המשמש ובא. יב. כדי שנוכל להרבות בתשובה ובתחנונים ביום הכיפורים.

"הקהל את העם האנשים והנשים והטף"

רש"י מפרש ע"פ הגמרא (חגיגה ג.): "האנשים. ללמוד; והנשים. לשמוע; והטף. למה באו, לתת שכר למביאיהם. והמשמעות הפשוטה היא שהכוונה להבאת ילדים קטנים שאינם מבינים מאומה, שאם לא כן בוודאי שיש עניין להביאם על מנת לחנכם. ויש לבאר אם כן במה תינוקות אלו שונים מאילו היינו מצווים את ההורים להביא עמם עצים ואבנים סתם על מנת לתת להם שכר על ההבאה? ויש לומר: א. הכוונה לקטנים בגיל חינוך. (רמב"ן) ב. הכוונה שעושים שם הכנה גדולה למצוות תשובה שהרי הוא יום ראשון לחשבון עונות, ויש עניין להביא תינוקות למעמד כזה כי תשובה בציבור כחה גדול יותר ומתעוררים בזכות התינוקות: "למען גמולי חלב שלא פשעו". (כלי יקר) ג. רוצים לתת שכר להורים ולכן מצווים אותם להביא את הילדים, כדי שיביאום והיו בבחינת "גדול מצווה ועושה". (ט"ז) ד. אפילו אם אינם מבינים, עדיין נכנסת בהם קדושה, כרבי יהושע שנאמר עליו 'אשרי יולדתו'. ה. השכר שמקבלים המביאים היא ההבנה וההכרה בחוש גדול ההשפעה שיש למעמד על הטף, אפילו בני יומם ובכך יקפידו ביותר בחינוכו החל מרגע לידתו. ו. למרות שאם כולם מצווים להגיע בוודאי יביאו את הטף עמם שהרי מי ישמור עליהם בבית? ולמרות שיעשו זאת בכל אופן, הקב"ה ציוה להביא אותם אך ורק כדי לתת שכר על כך. (ילקוט האורים) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תשפ"ד)

הזמינו היום והתחילו עבראשית!

ניתן להשיג "מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:
052-7665775

העלון מוקדש לע"נ
ר' יצחק בן משה
ת.נ.צ.ב.ה

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם.
זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!
השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'בייז'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה מתחילה באות המופיעה בתחילת השורה

- א. מכלי המשכן המוזכר רבות בפרשה
- ב. משה לימד אותם את התורה
- ג. אף הם באים למצוות הקהל
- ד. "ואכל ושבועו" ופנה אל אלהים אחרים
- ה. "השירה הזאת" - הכוונה לשירת _____ (רש"י)
- ו. "הקהל את העם, האנשים _____"
- ז. הש"ת נשבע לתת לנו אדמה _____ חלב ודבש
- ח. מציווי משה ליהושע
- ט. מילה נרדפת למילה: 'לפני'
- י. הש"ת _____ את העמים בארץ ישראל
- כ. משה נתן להם את התורה שכתב
- ל. משה אמר שאינו יכול עוד _____ ו_____
- מ. ציווה את בני ישראל לפני מותו
- נ. אביו של יהושע
- ס. החג בו קראו בתורה בשנה השמינית לשמיטה
- ע. עמד על פתח אוהל מועד
- פ. "כי לא תשכח מ_____ זרעו"
- צ. הן ימצאו את מפר הברית
- ק. עורף בני ישראל הינו -
- ר. "ומצאוהו _____ וצרות"
- ש. משה הקהיל אליו את כל זקני ה_____ ואת ה_____
- ת. משה כתב את דברי התורה עד _____

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה מסתיימת באות המופיעה בתחילת השורה

- א. שני שמות של פרשות בתורה, ומופיעות בפרשה
- ב. משה _____ את השירה הזאת
- ג. משה מזכיר לבני ישראל מה שעשה לו הקב"ה
- ד. הש"ת _____ את ממלכת סיחון ועוג
- ה. "_____ הזאת לפנינו לעד"
- ו. שתי המילים האחרונות בשירת האזינו: "_____ (רש"י)"
- ז. כך מתרגם אונקלוס את המילה: "והיה לאכל" (יז)
- ח. יש האומרים שס"ת היה _____ בתוך הארון (רש"י)
- ט. וי"א שעל (מ)דף שהיה _____ מן הארון מבחוץ (רש"י)
- י. "נכר הארץ" - '_____ הארץ' (רש"י)
- ך. הוא קורא את התורה במצות הקהל
- ל. "_____ והך על קדקדן" (רש"י)
- ם. משה אמר ליהושע שהם יסייעו לו בהנהגתו (רש"י)
- ן. נהר שמוזכר בפרשה
- ס. ב'וזאת הברכה' כתוב על משה שלא _____ לחה (רש"י)
- ע. יורשו של משה בהנהגת העם
- ף. כך מתרגם אונקלוס את המילה: "חזק ואמץ"
- ץ. היו קוראים בעזרה מתוך ס"ת מעל בימת _____
- ק. כך מתרגם אונקלוס את המילה: "לצאת ולבוא"
- ר. "ואנכי _____ פני"
- ש. דבר שנשתבחה בו ארץ ישראל
- ת. מילה נרדפת למילה 'סוף'

אלה שמות

"התורה הזאת"

ישנם שבעים שמות לתורה, מהם? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

דבר אחר, אמר לו משה: 'ריבונו של עולם, אחרי כל אותו הכבוד ואותה הגבורה שראו עיני, אני מת?!' אמר לו הקדוש ברוך הוא: 'משה, כתוב: "מי גבר יחיה ולא יראה מות", מהו מי גבר יחיה? אמר רבי תנחומא: מי גבר כאברהם אבינו שירד לכבשן האש וניצל, ואחר כך כתוב בו: "ויגוע וימת אברהם". מי גבר כיצחק אבינו שפשט את צווארו על גבי המזבח, ואחר כך אמר: "הנה נא זקנתי לא ידעתי יום מותי". מי גבר כיעקב אבינו שנתפגש ונאבק עם המלאך, ואחר כך כתוב בו: "ויקרבו ימי ישראל למות". מי גבר כמשה רבינו שדיבר עם בוראו פנים בפנים, ואחר כך כתוב בו: "הן קרבו ימיו למות". דבר אחר, כל הבריות יורדים לקבר ועיניהם כהות, אך אתה, לא כהתה עיניך. כל הבריות מטפלים בהם בכלים מעשה בשר ודם: ארון, מיטה ותכריכים, אבל אתה מטופל בתכריכים מעשה שמים, ארון מעשה שמים, מיטה מעשה שמים. דבר אחר, כל הבריות כשהם מתים מטפלים בהם קרוביהם ושכניהם, אבל אתה, אני ופמליה שלי מטפלים בך, מניין? שנאמר: "ויקבר אתו בגי".

(ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

הנה כולכם נצבים,
במקום צחיח ומשמים,
יחד עימם נעזור,
בכלי שלהם נחפור.

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

הן קרבו ימין למוות

מה תאריך פטירתו של משה רבינו? (דעות שונות)

* * * *

אלה אזכרה ונפשי עלי אשכבה

פיוט זה, הנאמר ביום הכיפורים, עוסק בעשרת הרוגי המלכות, ששמותיהם היו (לפי דעה אחת): שמעון, ישמעאל, עקיבה, חננייה, טרפון, יהודה, אלעזר, ישבב, יהודה וחוצפית. שהם בגימטריא 2858, בדיוק כמו הגימטריא של שמות כל השבטים (עם זבולון בכתוב מלא) חוץ מיוסף ובנימין. ויש האומרים שישמעאל כהן גדול היה גילגולו של יוסף ואף היה יפה תואר ביותר כמוותו, מפני שאף הוא נענש על מה שגירה והסית את אחיו נגדו. (ילקוט הראובני)

מקץ שבע שנים

היכן עוד בתורה כתוב 'מקץ'? (8 תשובות)

* * * *

מצאו נא בפרשה:

1. ארבעה עדים.

2. פסוק שמתחיל ומסתיים באותה המילה.

3. את שמותם של שלושה ספרים בתנ"ך.

4. חמש מילים רצופות שמסתיימות באות מ'.

5. אות המופיעה פעמיים ברצף. (6 תשובות)

6. מילה בת ארבע אותיות שהגימטריא שלה

היא 11.

שגיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "ובניכם אשר לא ידעו ושמעו ולמדו ליראה את ד' אלוקיכם כל הימים אשר אתם חיים על האדמה אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה".
2. "ויקרא משה ליהושע ויאמר אליו לעיני כל ישראל חזק ואמץ כי אתה תביא את העם הזה אל הארץ אשר נשבע ד' לאבתם לתת להם ואתה תנחילנה אותם"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: על מי כתוב במדרש שהיה לו פנים של קוף? - לחנה. "ופניה לא היו לה עוד. מלמד שהיו פניה דומית לקוף ונתרפא". (ילקוט שמעוני) **לסדר את הפרשה** - "לא תשכח". **חידון א' ת'** - ארון הברית, בנ", גרים, דשן, האזינו, והנשים והטף וגר, זבת, חזק ואמץ, טרם, ישמיד, כהנים, לצאת לבוא, משה, נון, סוכות, עמוד ענן, פי, צרות, קשה, רעות רבות, שבטים שוטרים, תומם. **חידון ב' ת' הפוך** - וירא ויקרא, כתב, עוג, השמיד, וענתה השירה, אדמתו עמו, למבו, מונח, בולט, גוי, המלך, טול מקל, זקנים, הירדן, נס, יהושע, תקף, עץ, למפק, הסתר אסתיר, דבש, אחרית. **ואלה שמות** - תורה, ראשית, קנין, חכמה, מוסר, בינה, ערמה, דעת, מזמה, משל, מליצה, חידה, צדק, משפט, מישרים, יין, לקח, תחבולות, ספר הברית, ספר מלחמות ד', יראת ד', טהורה, עומדת לעד, תמימה, משיבת נפש, נאמנה, מחכימת פתי, עץ חיים, מצות ישרים, משמחי לב, מאירת עינים, זהב, זכוכית, כלילת יופי, כסף, טובה, פנינים, לוית חן, ענקים, אש דת, דבש, חלב, נופת צופים, שמן, תורק, מגד(נ)ים, שעשועים, שלשים, מועצות, מתוקים, תורי זהב, אמת, נעימים, נחלה, עצה, עמוקה, ארוכה, רחבה, עטרה, בתולה, כלה, אשת נעורים, ששון, שמחה, תאנה, חסד, תושיה, אילת אהבים, יעלת חן, דדים, לחם, מים, יקרה, חרוץ, תבואה. (ובמקור אחר: שירה, ירושה, עדות, נוצר, חמודה, גזית, כלי פז, אשורית, שמץ, עטרת דודים, חכמים). **שעשועי דאורייתא** - בבראשית: "ויהי מקץ ימים ויבא קץ", בנח: "ויהי מקץ ארבעים יום", בלך לך: "מקץ עשר שנים לשבת אברם" בפרשת מקץ כמובן, בבא: "ויהי מקץ שלשים שנה", בשלח: "וישבו מתור הארץ מקץ ארבעים יום", בעקב: "ויהי מקץ ארבעים יום", בראה: "מקץ שבע שנים". 1. השירה, ספר התורה, השמים והארץ. 2. "ד' אלוקיך הוא עובר... כאשר דבר ד'". 3. ויקרא, הדברים, יהושע. 4. "עמכם היום ממרים היתם עם". 5. בבוא, ההלך, חיים, ככל, ממרים, לתת. 6. "בבוא". **מילה לראש השנה** - עלי. "התרוממי מעל כולך" - התרוממי = עלי, "כך נאמר לישוב הקטן" - הישוב עלי, "למען לא נהין לכתוש" - בעלי כותשים, "את העליון מתורן שלוש" - עלי הכהן היה הכהן הגדול מבין שלושת הכהנים המזכירים בהפסטה. וגם: עליון = עלי. **טמונות בפרשה** - 1. "בן מאה ועשרים שנה" (לא, ב). 2. "על בימה של עץ" (רש"י לא, יא). 3. "האנשים והנשים והטף" (לא, יב). 4. "לצאת ולבוא" (לא, ב). 5. "והיסתרת פני מהם" (לא, יז). 6. רמז למגילת אסתר - "הסתר אסתיר פני" (לא, יח) (ע"פ חולין קלט:). 7. בהרבה שנים הפרשות מחוברות ופרשת השבוע: נצבים - 11. מצוות הקהל (לא, יא). **טמונות בהפסטה** - 1. "על סוס לא נרכב" (הושע יד, ד). 2. "כין לבנון" (הושע יד, ח). 3. (לא, יד). 10. ספר התורה מוזכר פעמים רבות בפרשה. 11. מצוות הקהל (לא, יא). **שאלה לשלחן השבת שופטים** - שאלנו: מדוע על הירא ורך הלבב לחשוש מן העבירות שבידו ולשוב מעורכי המלחמה? הרי בגמרא (קידושין מט:): נאמר: "האומר לאשה - הרי את מקודשת לי על מנת שאני צדיק - אפילו רשע גמור, מקודשת; שמא הרהר תשובה בלבו". אם כך, גם מי שעומד לצאת למלחמה יכול להרהר תשובה בלבו, וכבר לא יהיה צריך לחשוש מפני עוונותיו! כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. בקידושין די בהרהור תשובה רגעי לחלות הקניין, ואילו במלחמה דרושות זכויות מתמשכות, והחטאים עלולים לעורר קטרוג (מנחת חינוך). 2. הרהור תשובה מסיר שם "רשע" לעניין קידושין, אך אינו מוחק את כל חלקי התשובה והשלכות החטא (מהרש"ם). 3. גם אם שב לפני הקרב, בעת סכנה עלול ליבו להיחלש ותשובתו לא תחזיק (מהלך כללי). 4. בקידושין מקודשת רק מספק שמא הרהר תשובה, ואילו במלחמה ספק כזה אינו מצייל. 5. חתן ביום חופתו נמחלים לו עוונותיו, ולכן די בהרהור תשובה בקידושין; במלחמה אין כך (הרה"ק מקאצק). 6. עבירות ממשיות כגון גזל לא נמחלות עד שישב, ולכן אין די בהרהור (גנזי יוסף). 7. לזכות לנס בשדה הקרב נדרש להיות נקי לגמרי, אפילו מעוון קל (אור החיים הקדוש). 8. עצם היראה מעבירות שבידו מוכיחה שכבר שב בתשובה, ולכן מובטח שישב לביתו (השר שלום מבעלזא). 9. הפסוק כולל גם פחד טבעי מהמלחמה, ואם הוא מצטרף לחשש מעבירות - הפחד מתעצם.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוץ בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חיזוקים והערות: ternunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

3

2

1

7

6

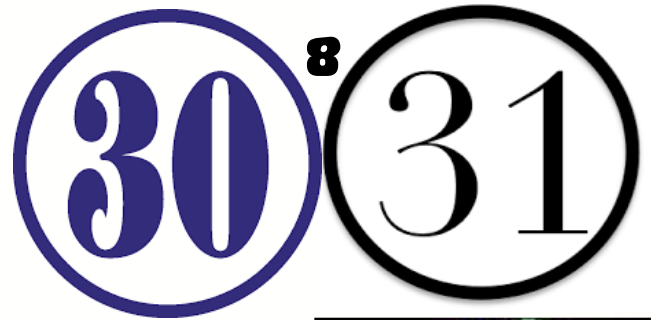
5

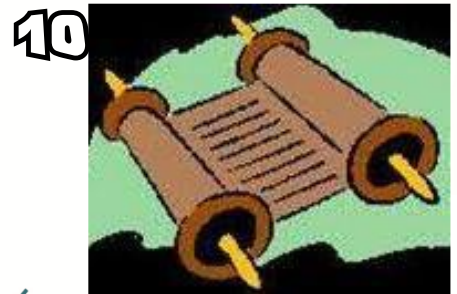
4

9

8

10

11

מחשבה טובה

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם

לוקחים בידם מקלות (פ"א, מ"ט)

הפטרת שבת שובה "שובה ישראל" (הושע יד' ב'-י, מיכה ז' יח'-כ', יואל ב' יא'-כז')

טמונות בהפטרה

2

1

3

4

© כל הזכויות שמורות לאתר בין.

העלון מוקדש לע"נ ר' יהושע בן שלמה

ת.נ.צ.ב.ה

להקדשת העלון לכל מטרה, חייגו: 052-766-5775